

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 111 w Łodzi

Opracowanie tematyki realizowanej w ramach lekcji przedmiotowych: *nauczyciele – realizatorzy poszczególnych zajęć/nauczyciele oddziałów, doradca zawodowy i nauczyciele specjaliści*

STRUKTURA PROGRAMU REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM

1. Podstawy prawne.
2. Założenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
3. Cel główny.
4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym.
5. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole.
6. Przewidywane efekty realizacji WSDZ.
7. Warunki i sposoby realizacji doradztwa zawodowego.

Oddziały szkolne

Klasy 1-3 i 4-6 szkoły podstawowej.

Klasy 7-8 szkoły podstawowej.

8. Treści programowe i działania planowane do realizacji w ramach doradztwa zawodowego na poszczególnych poziomach edukacyjnych w roku szkolnym 2023/2024.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych.

Działania – preorientacja zawodowa klasy 1.

Działania – preorientacja zawodowa klasy 2.

Działania – preorientacja zawodowa klasy 3.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych .

Działania – orientacja zawodowa klasy 4.

Działania – orientacja zawodowa klasy 5.

Działania – orientacja zawodowa klasy 6.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkół podstawowych.

Działania – doradztwo zawodowe klasy 7-8.

9. Działania skierowane do rodziców.

10. Działania skierowane do nauczycieli.

11. Zasoby szkoły.

12. Współpraca ze środowiskiem i instytucjami w realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym.

13. Monitoring i ewaluacja.

14. Załączniki.

1. PODSTAWY PRAWNE

1. USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900) 2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 967).

3. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

4. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności: 19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia; Art. 109 ust.1: Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego).

5. Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r. poz. 703) (§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa: 3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; § 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć: 4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; 10 godzin w klasie VII i 10 godzin w klasie VIII).

2. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Doradztwo zawodowe jest wpisane w ramy szkolnego systemu nauczania. Prowadzenie działań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego odbywa się na wszystkich szczeblach kształcenia:

a) w przedszkolu – preorientacja zawodowa,

b) w klasach I-III oraz IV-VI szkoły podstawowej – orientacja zawodowa,

c) w klasach VII- VIII – doradztwo zawodowe.

Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni i umożliwi uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji i zainteresowań.

Sprawny system doradztwa zawodowego wskaże młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu. Uczeń musi posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Istnieje realna potrzeba udzielania profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego uczniom i ich rodzicom.

3. CEL GŁÓWNY

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci i uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

4. REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE M ZAWODOWYM W SZKOLE

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z pedagogiem – koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Koordynator doradztwa zawodowego w szkole – pedagog szkolny:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego,
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy,
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynacja jego realizacji,
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”,

- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno – zawodowej ich dzieci,
- w miarę możliwości, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,
- wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- współpracują z pedagogiem – koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- tworzą IPET i wskazują potrzeby preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach,
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,
- współpracują z pedagogiem – koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
- w miarę możliwości, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,
- wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Specjaliści szkolni:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów, w tym uczniów objętych rewalidacją z IPET,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej,
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze,
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Nauczyciele-bibliotekarze:

- współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- opracowują, aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego,
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole (np. pielęgniarka):

- współpracuje z nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów,
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

5. ODBIORCY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM W SZKOLE:

- dzieci z oddziałów przedszkolnych,
- uczniowie klas 1-8 szkoły podstawowej,
- nauczyciele,
- rodzice.

6. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Uczniowie

Treści programowe doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji są napisane językiem efektów. Ich ocena wynikać będzie z zaangażowania uczniów w pracę nad sobą i powierzone im zadania. Mierzalność efektów działań widać w zaliczonych projektach i ocenach na przedmiotach ogólnokształcących oraz świadomym posługiwaniu się wiedzą podczas rozmów, spotkań, debat i wyborów ścieżki kształcenia.

Rodzice

Wynikiem działania WSDZ jest zaangażowanie rodziców w rolę doradczą, co ujawnia się w spotkaniach z rodzicami, zaproszeniach do zakładów pracy, dzieleniu się doświadczeniem edukacyjno-zawodowym a także świadomym wspieraniu dziecka w uczeniu się przez całe życie.

Nauczyciele

Tworzą, realizują i ewaluują WSDZ.